

prima instanță: T. Leahu
instanța de apel: N. Cernat, L. Bulgac, A. Pahopol

2rc-516/17

DECIZIE

12 iulie 2017

mun. Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ
al Curții Supreme de Justiție

în componență:

Președintele ședinței, judecătorul
Judecătorii

Valeriu Doagă
Tamara Chișca-Doneva
Ala Cobăneanu

examinând recursul declarat de lichidatorul Societății cu Răspundere Limitată ”Navicor-Agro” în proces de faliment, Svetlana Fanari

în pricina civilă la cererea de chemare în judecată a Societății pe Acțiuni ”Cobzar” în proces de reorganizare împotriva Societății cu Răspundere Limitată ”Navicor-Agro” cu privire la rezilierea contractului de locațiune, evacuarea bunurilor, încasarea datoriei și cheltuielilor de judecată

împotriva încheierii Curții de Apel Chișinău din 15 noiembrie 2016, prin care a fost respinsă cererea cu privire la repunerea în termenul de declarare a apelului și restituită cererea de apel declarată de Societatea cu Răspundere Limitată ”Navicor-Agro” în proces de faliment

constată:

La 14 mai 2015, SA ”Cobzar” în proces de reorganizare, reprezentată de ÎI ”Jerebțov Anton” a depus cerere de chemare în judecată împotriva Societății cu Răspundere Limitată ”Navicor-Agro” cu privire la rezilierea contractului de locațiune, evacuarea bunurilor, încasarea datoriei și cheltuielilor de judecată.

În motivarea acțiunii a invocat că la 1 ianuarie 2012, între SA ”Cobzar”, în calitate de locator și SRL ”Navicor-Agro”, în calitate de locatar, a fost încheiat contractul de locațiune a bunului imobil nr. 1.

Menționează că conform pct. 1.1 din respectivul contract, a transmis către SRL ”Navicor-Agro” în folosință și posesiune temporară bunul imobil – încăperile nelocative, situate pe adresa orașul Rezina, str. Basarabia, 6, cu suprafața totală de 225,40 m.p., inclusiv bar – 33,9 m.p., încăperi auxiliare – 36,90 m.p., spațiu folosit în scopuri de comerț - 156,60 m.p.

Notează că conform pct. 4.1 a aceluiași contract, pentru folosință și posesiune temporară a încăperilor SRL ”Navicor-Agro” era obligată să achite chiria anuală în mărime de 15000 lei.

Relatează că la 1 ianuarie 2013, între aceleași părți, a fost încheiat un alt contract de locațiune sub nr. 1, conform căruia SA ”Cobzar” a transmis către

SRL "Navicor-Agro" în folosință și posesiune temporară bunul imobil – încăperile nelocative, situate pe adresa orașul Rezina, str. Basarabia nr. 6, cu suprafața totală de 119,12 m.p., inclusiv bar – 33,9 m.p., spațiu folosit în scopuri de comerț – 85,22 m.p., pentru chiria căruia SRL "Navicor-Agro" era obligată să achite plata anuală în sumă de 3600 lei.

Mai indică că la 2 mai 2014, a fost încheiat al treilea contract de locațiune sub nr. 1, conform căruia SA "Cobzar" s-a obligat să dea SRL "Navicor-Agro" în locațiune o parte din patrimoniu, și anume, construcția comercială cu suprafața de 57,5 m.p., situată pe adresa orașul Rezina, str. Basarabia nr. 6, pentru folosință în scop comercial în calitate de cafenea, pentru chiria căruia SRL "Navicor-Agro" era obligată să achite lunar suma de 3000 lei.

Sustine că în legătură cu neonorarea de către SRL "Navicor-Agro" a obligațiilor asumate, la 22 martie 2015, ÎI "Jerebțov Anton" a expediat în adresa acesteia avizul nr. 22/03-2015, prin care a cerut rezilierea contractului de locațiune din 2 mai 2014.

Afirmă că deși SRL "Navicor-Agro" a recepționat avizul, ultimul nu a reacționat în niciun fel.

Își întemeiază pretențiile în baza dispozițiilor art. 5, 38, 166, 167 CPC.

Solicită rezilierea contractului de locațiune nr.1 din 2 mai 2014, încheiat între SA "Cobzar" în proces de reorganizare și SRL "Navicor-Agro", încasarea de la SRL "Navicor-Agro" în beneficiul SA "Cobzar" în proces de reorganizare a sumei de 73200 lei, cu titlu de datorie la plata chiriei, evacuarea bunurilor ce aparțin SRL "Navicor-Agro" din imobilul amplasat în orașul Rezina str. Basarabia, 6 și încasarea cheltuielilor de judecată.

Prin încheierea Judecătoriei Rezina din 15 mai 2015, a fost admisă în parte cererea ÎI "Jerebțov Anton" cu privire la asigurarea acțiunii.

A fost pus sechestru pe conturile bancare ale SRL "Navicor-Agro" în limita valorii acțiunii în sumă de 73200 lei.

La 16 iulie 2015, SA "Cobzar" în proces de reorganizare, reprezentată de avocatul Mariana Harea-Manole a depus cerere de majorare a pretențiilor, prin care a solicitat încasarea de la SRL "Navicor-Agro" suma datoriei în mărime de 81300 lei.

Prin încheierea Judecătoriei Rezina din 11 august 2015, a fost admisă în parte cererea ÎI "Jerebțov Anton" cu privire la substituirea măsurii de asigurare a acțiunii.

A fost substituită măsura de asigurare a acțiunii, dispusă prin încheierea din 15 mai 2015, cu aplicarea sechestrului pe bunurile imobile, mobile, valorile mobiliare, părți sociale ce îi aparțin cu drept de proprietate SRL "Navicor-Agro" în limita valorii acțiunii în sumă de 81300 lei.

La 26 noiembrie 2015, SA "Cobzar" în proces de reorganizare, reprezentată de avocatul Mariana Harea-Manole a depus o altă cerere de majorare a pretențiilor, prin care a solicitat rezilierea contractului de locațiune nr.1 din 1 ianuarie 2013, încheiat între SA "Cobzar" în proces de reorganizare și SRL "Navicor-Agro", evacuarea bunurilor ce aparțin SRL "Navicor-Agro" din imobilul amplasat în

orașul Rezina str. Basarabia, 6 și încasarea de la SRL "Navicor-Agro" suma datoriei în mărime de 96998 lei.

La 28 decembrie 2015, SA "Cobzar" în proces de reorganizare, reprezentată de avocatul Mariana Harea-Manole a depus încă o cerere de majorare a pretențiilor, prin care a solicitat a încasa în total de la SRL "Navicor-Agro" suma datoriei în mărime de 100496 lei.

Tot la 28 decembrie 2015, SRL "Navicor-Agro" a înaintat împotriva SA "Cobzar" în proces de reorganizare cerere reconvențională, solicitând primirea spre examinare a acțiunii reconvenționale și admiterea acesteia și respingerea acțiunii inițiale.

Prin încheierea Judecătoriai Rezina din 28 decembrie 2015, a fost respinsă primirea în procedură a cererii reconvenționale depusă de SRL "Navicor-Agro" împotriva SA "Cobzar" în proces de reorganizare.

Prin hotărârea Judecătoriai Rezina din 28 decembrie 2015, a fost admisă cererea de chemare în judecată a SA "Cobzar" în proces de reorganizare împotriva SRL "Navicor-Agro" cu privire la rezilierea contractului de locațiune, evacuarea bunurilor, încasarea datoriei și cheltuielilor de judecată.

A fost reziliat contractul de locațiune nr. 1 din 2 mai 2014, încheiat între SA "Cobzar" în proces de reorganizare și SRL "Navicor-Agro", cu evacuarea bunurilor ce aparțin SRL "Navicor-Agro", din încăperile amplasate în orașul Rezina str. Basarabia 6, aflate în locațiune.

A fost încasat de la SRL "Navicor-Agro" în beneficiul SA "Cobzar" în proces de reorganizare datoria în mărime de 100469 lei și cheltuielile de judecată în sumă de 5500 lei.

A fost încasat de la SRL "Navicor-Agro" în beneficiul statului taxa de stat în mărime de 3014 lei.

La 25 ianuarie 2016, SRL "Navicor-Agro" a declarat apel împotriva hotărârii și încheierii Judecătoriai Rezina din 28 decembrie 2015.

Prin încheierea Curții de Apel Chișinău din 7 aprilie 2016, nu s-a dat curs cererii de apel declarată de SRL "Navicor-Agro", s-a comunicat apelantului despre necesitatea prezentării cererii de apel întocmită în conformitate cu prevederile legii și a dovezii achitării taxei de stat în sumă de 2260 lei, fiindu-i acordat termen de 7 zile din momentul recepționării încheierii pentru înlăturarea neajunsurilor.

Prin încheierea Curții de Apel Chișinău din 9 iunie 2016, a fost restituită cererea de apel declarată de SRL "Navicor-Agro", în legătură că apelantul nu a înlăturat neajunsurile în termen.

La 15 august 2016, SRL "Navicor-Agro" a declarat apel împotriva hotărârii Judecătoriai Rezina din 28 decembrie 2015, prin care a solicitat repunerea în termen a apelului, admiterea apelului, casarea hotărârii Judecătoriai Rezina din 28 decembrie 2015, respingerea acțiunii SA "Cobzar" în proces de reorganizare și încetarea procesului.

Prin încheierea Curții de Apel Chișinău din 15 noiembrie 2016, a fost respinsă cererea SRL "Navicor-Agro" cu privire la repunerea în termen a apelului și restituită ca tardivă cererea de apel declarată de SRL "Navicor-Agro" la 15 august 2016.

La 1 decembrie 2016, lichidatorul SRL "Navicor-Agro" în proces de faliment, Svetlana Fanari a declarat recurs împotriva încheierii Curții de Apel Chișinău din 15 noiembrie 2016, prin care a solicitat admiterea recursului, casarea încheierii instanței de apel din 15 noiembrie 2016, cu emiterea unei noi decizii prin care să fie repus în termen apelul declarat împotriva hotărârii Judecătoriei Rezina din 28 decembrie 2015 și remisă cauza pentru examinarea cererii de apel la Curtea de Apel Chișinău, în alt complet de judecată.

În motivarea recursului a invocat dezacordul cu încheierea recurată, considerând că a fost emisă cu încălcarea normelor procedurale și care urmează a fi casată.

Menționează că urmează a fi apreciată critic concluzia instanței de apel referitor la faptul că reprezentantul apelantului a fost prezent la ședința instanței de apel din 9 iunie 2016, deoarece în recipisa anexată la materialele cauzei, este semnătura doar a reprezentantului SA "Cobzar" în proces de reorganizare, avocatului Mariana Harea-Manole, care indică la faptul că este pregătită pentru examinarea cauzei din 9 iunie 2016, ora 10:00, iar numele și semnătura reprezentantului apelantului lipsește.

Sușține recurentul că în circumstanțele date, este eronat indicat în procesul-verbal al ședinței de judecată din 9 iunie 2016, prezența reprezentantului în cadrul procesului.

Mai indică că în legătură că nu a recepționat încheierea din 9 iunie 2016, la 8 august 2016, a depus cerere, prin care a solicitat eliberarea încheierii respective.

Totodată, reiterează că prin încheierea Curții de Apel Chișinău din 4 iulie 2016, a fost admisă spre examinare cererea introductivă a Inspectoratului Fiscal Rezina cu privire la intentarea procesului de insolabilitate față de SRL "Navicor-Agro", societatea fiind pusă sub observație prin desemnarea în calitate de administrator provizoriu a Svetlanei Fanari.

Afirmă că în legătură cu acest fapt, organele de conducere a SRL "Navicor-Agro" au fost în imposibilitate de a lua cunoștință și a contesta încheierea Curții de Apel Chișinău din 9 iunie 2016.

La fel, invocă că prin hotărârea Curții de Apel Chișinău din 15 septembrie 2016, a fost dispusă intentarea procedurii falimentului simplificat față de SRL "Navicor-Agro", iar în calitate de lichidator a fost desemnată Svetlana Fanari.

Notează că abia la 8 august 2016, când lichidatorul Svetlana Fanari a preluat actele pe procedura de insolabilitate a SRL "Navicor-Agro", a aflat despre încheierea Curții de Apel Chișinău din 9 iunie 2016.

Consideră recurentul că în circumstanțele date, s-a încadrat în termenul de 30 de zile.

Mai consideră că prin respingerea cererii de repunere în termen i se încalcă drepturile prevăzute de art. 20 Constituției și art. 5 CPC.

În conformitate cu art. 425 CPC, termenul de declarare a recursului împotriva încheierii este de 15 zile de la pronunțarea ei.

Astfel, se consideră că recurentul s-a conformat prevederilor legale și a declarat recursul, la 29 noiembrie 2016, împotriva încheierii Curții de Apel Chișinău din 15 noiembrie 2016 în termenul legal.

În conformitate cu art. 426 alin. (3) CPC, recursul împotriva încheierii se examinează în termen de 3 luni într-un complet din 3 judecători, pe baza dosarului și a materialelor anexate la recurs, fără examinarea admisibilității și fără participarea părților.

Studiind materialele dosarului, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră recursul neîntemeiat și care urmează a fi respins cu menținerea încheierii instanței de apel din 15 noiembrie 2016.

În conformitate cu art. 427 lit. a) CPC, instanța de recurs, după ce examinează recursul împotriva încheierii, este în drept să respingă recursul și să mențină încheierea.

După cum rezultă din materialele dosarului, prin încheierea din 15 noiembrie 2016, Curtea de Apel Chișinău a respins cererea SRL "Navicor-Agro" în proces de faliment privind repunerea în termenul de declarare a apelului și a restituit cererea de apel depusă SRL "Navicor-Agro" în proces de faliment împotriva hotărârii Judecătoriei Rezina din 28 decembrie 2015, ca fiind depusă în afara termenului legal.

La adoptarea acestei soluții instanța de apel și-a fundamentat concluziile pe dispozițiile art. 369 alin. (1) lit. b) CPC, care statuează că instanța de apel restituie, printr-o încheiere, cererea dacă apelul a fost depus în afara termenului legal, iar apelantul nu solicită repunerea în termen sau *instanța de apel a refuzat să efectueze repunerea în termen*.

Prin prisma normei enunțate, instanța de recurs reține că concluzia instanței de apel cu privire la restituirea cererii de apel a SRL "Navicor-Agro", ca fiind depusă în afara termenului legal, este întemeiată.

În susținerea opiniei enunțate se vor reține dispozițiile art. 362 alin. (1) CPC care stipulează că termenul de declarare a apelului este de 30 de zile de la data pronunțării dispozitivului hotărârii, dacă legea nu prevede altfel.

La caz, au relevanță și prevederile art. 111 alin. (3) CPC care prevede că termenul de procedură stabilit în ani, luni sau zile începe să curgă în ziua imediat următoare datei calendaristice stabilite, datei comunicării actului de procedură sau producerii evenimentului ori momentului care a condiționat începutul lui.

Raportând aceste norme legale la circumstanțele pricinii, se constată că dispozitivul hotărârii Judecătoriei Rezina, a fost emis și pronunțat la 28 decembrie 2015, prin urmare, termenul de declarare a apelului și-a început curgerea la 29 decembrie 2015, ziua imediat următoare datei emiterii dispozitivului hotărârii contestate și a expirat la 27 ianuarie 2016.

În conformitate cu art. 113 alin. (1) CPC, dreptul de a efectua actul de procedură încetează odată cu expirarea termenului prevăzut de lege ori stabilit de instanța judecătorească (judecător).

În speță, contrar acestor prevederi legale, se constată că cererea de apel împotriva hotărârii Judecătoriei Rezina din 28 decembrie 2015 a fost depusă de

SRL "Navicor-Agro" numai la 15 august 2016 (f. d. 131-133), respectiv, cu încălcarea termenului prevăzut de art. 362 alin. (1) CPC.

Este de menționat că inițial, SRL "Navicor-Agro" a depus cererea de apel împotriva hotărârii Judecătorei Rezina din 28 decembrie 2015 la 25 ianuarie 2016, adică în interiorul termenului legal, care, însă, a fost restituită prin încheierea Curții de Apel Chișinău din 9 iunie 2016 dat fiind faptul că apelantul SRL "Navicor-Agro" nu a înlăturat neajunsurile indicate de instanța de apel prin încheierea din 7 aprilie 2016.

Nu mai puțin important, în pricina dată, este de menționat că materialele pricinii denotă cu certitudine că reprezentantul apelantului SRL "Navicor-Agro", Ion Corcescu a fost prezent în ședința instanței de apel din 9 iunie 2016, fapt confirmat prin procesul-verbal al ședinței de judecată din aceeași dată (f. d. 121), fapt care în plus atestă că SRL "Navicor-Agro" a cunoscut despre adoptarea de către instanța de apel a încheierii de restituire a cererii de apel din 9 iunie 2016, rămasă, de altfel, în vigoare prin neatacare.

Iar o cerere de apel motivată împotriva hotărârii Judecătorei Rezina din 28 decembrie 2015, cu solicitarea de a fi repusă în termen, a fost depusă de SRL "Navicor-Agro" numai la 15 august 2016.

Instanța de recurs va respinge argumentul recurentului precum că în procesul-verbal al ședinței de judecată din 9 iunie 2016 este eronat indicată prezența reprezentantului SRL "Navicor-Agro", în realitate acesta nefiind prezent la această ședință.

Or, faptul dat nu influențează termenul de depunere a apelului repetat din 15 august 2016 și nici nu constituie un temei de repunere a acestuia în termen, după cum solicită SRL "Navicor-Agro".

Mai mult că, după cum a fost menționat mai sus, încheierea din 9 iunie 2016 nu a fost contestată cu recurs și nici nu au fost prezentate obiecții la procesul-verbal, în conformitate cu prevederile art. 275 alin. (6) CPC.

Pe cale de consecință se va nota că nici faptul preluării la 8 august 2016 de către lichidatorul Svetlana Fanari a procedurii de insolvență a SRL "Navicor-Agro", când a aflat despre încheierea Curții de Apel Chișinău din 9 iunie 2016, nu constituie temei de repunere a apelului în termen, actele de procedură urmând a fi efectuate în termenul legal, indiferent de cel ce reprezintă persoana juridică.

Distinct de cele menționate mai sus, se atestă legalitatea încheierii Curții de Apel Chișinău din 15 noiembrie 2016, prin care a fost respinsă cererea SRL "Navicor-Agro" cu privire la repunerea apelului în termen, ca urmare și restituirea cererii de apel.

Or, instanța de apel, prin prisma dispozițiilor art. 116 CPC, care prevede că persoanele care, din motive întemeiate, au omis termenul de îndeplinire a unui act de procedură pot fi repuse în termen de către instanță, corect a constatat că motivele invocate de SRL "Navicor-Agro" în susținerea cererii cu privire la repunerea în termen a apelului nu pot fi reținute ca întemeiate, nefiind prezentate probe incontestabile în confirmarea imposibilității îndeplinirii actului procedural în interiorul termenului prevăzut de lege.

Față de cele ce preced, este evident că, admiterea spre examinare a unui apel tardiv, ar avea un efect incompatibil cu principiul securității raporturilor juridice, garantat de articolul 6 din Convenție și ar încălca dreptul intimaților la un proces echitabil.

În susținerea acestei concluzii vine și jurisprudența constantă a CEDO care statuează că înrăutățirea unei situații juridice, care a devenit irevocabilă datorită aplicării termenului de prescripție sau care ar fi trebuit să devină irevocabilă dacă termenul de prescripție s-ar fi aplicat, este incompatibilă cu principiul securității raporturilor juridice (hotărârea din 18 iunie 2008 pe cauza SRL Dacia versus Moldova, cererea nr. 3052/04, § 77).

Ca consecință, soluția adoptată de instanța de apel prin încheierea recurată este compatibilă și cu respectarea garanțiilor unui proces echitabil, în sensul prevederilor art. 6 § 1 din Convenția Europeană pentru Apărarea Drepturilor Omului și Libertăților Fundamentale, având în vedere că prelungirea nejustificată a termenului pentru exercitarea apelului ar împiedica rămânerea irevocabilă, ca urmare a expirării termenului de atac, a hotărârii judecătorești emise în prima instanță și ar leza, în acest mod, principiul securității raporturilor juridice.

Astfel fiind și având în vedere că încheierea instanței de apel este întemeiată și legală, iar criticele invocate de către recurent sunt nejustificate, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție ajunge la concluzia de a respinge recursul și a menține încheierea instanței de apel.

În conformitate cu art. 427 lit. a), art. 428 CPC, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție

decide:

Se respinge recursul declarat de lichidatorul Societății cu Răspundere Limitată ”Navicor-Agro” în proces de faliment, Svetlana Fanari.

Se menține încheierea Curții de Apel Chișinău din 15 noiembrie 2016 în cauza civilă la cererea de chemare în judecată a Societății pe Acțiuni ”Cobzar” în proces de reorganizare împotriva Societății cu Răspundere Limitată ”Navicor-Agro” cu privire la rezilierea contractului de locațiune, evacuarea bunurilor, încasarea datoriei și cheltuielilor de judecată.

Decizia este irevocabilă.

Președintele ședinței, judecătorul

Valeriu Doagă

Judecătorii

Tamara Chișca-Doneva

Ala Cobăneanu